

Кн. В. В. В. В. В.
 Кн. В. В. В. В. В.
 29-11-99
 11-03-0287
 29. 11. 99г.

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Дл. № 19/К.З. 14/99

Дата 29. 11. 1999

ДО

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
 НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТ А Н О В И Щ Е

на

МИНИСТЪРА НА ФИНАНСИТЕ

ПО КОНСТИТУЦИОННО ДЕЛО № 14/1999 г.

ОТНОСНО: Искането на 53 народни представители от XXXVIII Народно събрание за установяване противоконституционността на § 35, ал. 3 и ал. 4 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 1999 г. (обн. ДВ, бр. 155 от 29 декември 1998 г.)

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Народни представители са сезирали Конституционния съд с искане да бъде установена противоконституционността на разпоредбите на § 35, ал. 3 и ал. 4 от Закона за държавния бюджет на Република България за 1999 г. (ЗДБРБ за 1999 г.). В искането се поддържа, че посочените норми противоречат на чл. 4, ал. 1, чл. 17, ал.1 и ал.3 и чл.19 от Конституцията на Република България. В подкрепа на своето искане се позовават на редица решения на Конституционния съд, постановяващи, че Конституцията гарантира правото на собственост и го защитава независимо от обема му, създава условия и гаранции за разгръщането на свободната стопанска

инициатива, основана на частната собственост, като при упражняването на частната собственост всички правни субекти са равнопоставени.

С определение от 16.11.1999 г. по конституционно дело № 14/1999 г. Конституционният съд е допуснал искането за разглеждане по същество и е конституирал министъра на финансите като заинтересована страна по делото.

С оглед дадената ми с определението възможност, изразявам следното становище:

Считам, че искането на народните представители е неоснователно и недоказано по следните съображения:

Атакуваните разпоредби на § 35, ал. 3 и ал. 4 от ЗДБРБ за 1999 г. уреждат отношенията между "Плама" – АД, търговските банки, обявени в несъстоятелност и държавата по встъпването в дълга и прихващането на насрещните им задължения.

Съгласно ал. 1 на § 35 от ЗДБРБ за 1999 г. държавата встъпва в задълженията на "Плама" - АД към търговските банки в несъстоятелност като солидарен длъжник при условие, че бъде утвърден план за оздравяване на "Плама" - АД, по реда на Търговския закон. Оздравителният план на "Плама" – АД, предложен съвместно от длъжника и основния акционер, и приет на общото събрание на кредиторите, проведено на 22.06.1999 г., е утвърден от Плевенския окръжен съд с решение от 08.07.1999 г. Държавата встъпва в дълга на "Плама" - АД към посочените в ал. 1 на § 35 от ЗДБРБ за 1999 г. търговски банки в несъстоятелност в резултат на предварителните договорености, включващи постигнато съгласие с банките – кредитори

относно коефициента на редуциране на дълга, обсъден в оздравителната програма, приета от кредиторите.

С оглед значимостта на тези обществени отношения и необходимостта от включването им в годишния финансов план, какъвто е Законът за бюджета на Република България за 1999 г., държавата придава нормативен израз на договорната воля на страните като осигурява правна възможност за погасяване на едно държавно вземане, възникнало на основание чл. 5 от отменения Закон за държавна защита на влогове и сметки в търговски банки, за които Българската народна банка е поискала откриване на производство по несъстоятелност, и вземанията, произтичащи от сключени договори от тези банки с Българската народна банка, действаща от името и за сметка на Държавния фонд за реконструкция и развитие, чрез прихващане с редуцираното задължение към банките, като насрещните задължения се погасяват до размера на по-малкото.

В съответствие с чл. 19 от Конституцията правата и законните интереси на банките в несъстоятелност и на частните акционери не само не се нарушават, но биха се удовлетворили в максимална степен след прилагането на § 35 от ЗДБРБ за 1999 г. С приемането на цитираните разпоредби в правния мир се създава законова възможност за намаляване огромните задължения на "Плама" – АД към банките в несъстоятелност. Ако планът за оздравяване не бе утвърден от съда, то съгласно разпоредбите на Търговския закон би следвало да се пристъпи към процедура по обявяване в несъстоятелност на търговското дружество. Паричните средства, които банките в несъстоятелност биха получили от евентуалното осребряване на имуществото на "Плама" – АД, биха били несравнимо по-малко от

размера на редуцираното по ал.3 на § 35 задължение. Също така следва да се отчете обстоятелството, че производството по несъстоятелност би се осъществило в продължителен период от време и е свързано със значителни разходи по несъстоятелността и за възстановяване на околната среда. Изразходваните средства следва да бъдат приспаднати от общата стойност на активите, което означава, че ефективният процент на удовлетворяване на кредиторите би бил значително намален. Осребрявайки активите на “Плама” – АД по-голяма част от тях биха се реализирали във вид на вторични суровини, тъй като са технически и морално остарели, а не в качеството им на производствено оборудване. В следствие съществува риск разходите по несъстоятелността и за възстановяване на околната среда да надхвърлят реализираната стойност на активите. Ето защо е приет оздравителният план на “Плама” – АД, в който са отразени параметрите, от които се извежда коефициента на редуциране, съгласно ал.3 от §35 от закона за бюджета. Планът за оздравяване е в съответствие с чл. 696 от Търговския закон, който предвижда отсрочване или разсрочване на плащанията, частично или цялостно опрощаване на задълженията, реорганизация на предприятието, специален ред за осребряване на имуществото или извършване на други действия и сделки. Държавата в защита на обществения интерес и частната собственост, в съответствие с чл. 17 и чл. 19 от Конституцията встъпва в дълга на “Плама” АД към банките-кредитори. Несъстоятелно е твърдението в искането на народните представители, че държавата еднолично се разпорежда със собственост, която не ѝ принадлежи, като едностранно определя по-малък размер на своето задължение към посочените търговски банки и замества в дълг без

съгласието на кредиторите. Именно в защита и максимално удовлетворяване кредиторите на "Плама" - АД държавата се намесва в гражданския оборот, спазвайки и охранявайки частния интерес. Коефициентът на редуциране на задълженията на "Плама"- АД се извежда от съотношението между евентуалната ликвидационна стойност, намалена с разходите за възстановяване на околната среда и общия размер на дълговете на "Плама"-АД – данни, които са отразени в оздравителния план на дружеството. Утвърждаването му по реда на Търговския закон обвързва всички кредитори и в този смисъл не може да се говори за еднолична намеса на държавата от позицията на власт. При осъщественото в ал. 1 на § 35 от закона за бюджета условие, прилагането на ал. 3 и ал. 4 на същата разпоредба е в съответствие с нормите на Конституцията.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Предвид гореизложеното считам, че искането на народните представители следва да бъде отхвърлено като неоснователно и недоказано.

